
DISSERTATIO MEDICO-CHIRURGICA

INAUGURALIS

DE

B R O N C H O C E L E.

DISSERTATIO MEDICO-CHIRURGICA

INAUGURALIS

DE

BRONCHOCELE;

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

EX AUCTORITATE REVERENDI ADMODUM VIRI,

D. GEORGII BAIRD, SS. T.P.

ACADEMIE EDINBURGENE PRÆFECTI;

NECNON

AMPLISSIMI SENATUS ACADEMICI CONSENSU,

ET NOBILISSIMÆ FACULTATIS MEDICÆ DECRETO;

Pro Gradu Doctoris,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS,

RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

ERUDITORUM EXAMINI SUBJICIT

JACOBUS ROBERTSON,

Canadensis,

CHIRURGUS,

SOCIET. NAT. CURIOS. MARIANOP. SOC. EXTIRN.;

SOCIET. REG. MED. SOC. EXTRAOR.;

SOCIET. REG. PHYS. ET SOCIET. PLIN. EDIN. SOC. ORDINAR.

'Ελπίς, καὶ σὺ, Τύχη, μίγα χαιρετε· τὸν λιμένα νιᾶσσαν.

iv. *Id. Julii, hora locoque solitis.*

EDINBURGI:

EXCUDEBAT JACOBUS WALKER.

MDCCCXXX.

STRENUO ET ORNATISSIMO VIRO,
ROGERO HALE SHEAFFE, BARONETTO,
IN EXERCITU REGIS BRITANNICI
IMPERATORI VICARIO,
LEGIONISQUE PEDITUM TRIGESIMAE SEXTAE
CHILIARCHO,
NON MINUS OB PLURIMA DE REPUBLICA BENE MERITA,
QUAM PRIVATAS SUAS VIRTUTES INSIGNI;
HOC OPUSCULUM,
LEVE QUIDEM, AT SINCERUM ANIMI,
PROPTER MULTA BENEFICIA,
ET INDEFESSAM BENIGNITATEM,
GRATI PIGNUS,
QUA DECET OBSERVANTIA,
INSCRIBIT
AUCTOR.

PATRUO MEO CARISSIMO,
DUNCANO ROBERTSON, ARMIGERO,
DE KINDROCHIT,
QUEM NEMO NOVERIT QUIN PLURIMI ÆSTIMAVERIT,
CUJUS AMOREM IN ME VERE PATERNUM
ITERUM ITERUMQUE EXPERTUS FUI,
EX ANIMI GRATISSIMI SENTENTIA,
PAGINAS SEQUENTES
SACRAS VOLO.

GULIELMO CAMPBELL, EQUITI AURATO,

NUPER IN CANADA SUPERIORE JUDICUM PRINCIPI,

ET CONCILIORUM PRÆSIDI,

CUJUS DOCTRINA LITERÆQUEP LURIM.E,

INCORRUPTAQUE FIDES,

NUNQUAM IN PARTIUM FACTIONES DEFLEXA,

MULTOS PER ANNOS,

IN SERIE LONGISSIMA RERUM MAXIME ARDUARUM,

INSIGNITER ENITEBANT,

CUJUS MUNIFICENTIA PERPETUA

LAUDES OMNES ET COMPENSATIONES LONGE SUPERAT,

SUMMA CUM REVERENTIA ET AMORE,

HASCE STUDIORUM PRIMITIAS,

IN CLIENTELAM TRADIT

NEPOS.

PATRI DILECTISSIMO,

ET AMICO OPTIMO,

GULIELMO ROBERTSON,

REI OBSTET. IN ACAD. MAR. PROFESSORI,

FILIUS.

*Pater carissime, quanta tibi debeam, quo erga te amore semper
fuerim detentus, publice testandi hanc occasionem, diu exop-
tatam, diu speratam, lubentissime arripio. Grates persol-
vere dignas, ob curam illam, ut ita dicam, insomnem, qua-
me a teneris usque annis tutatus fuisti, ob beneficia illa, quav-
mihi innumera contulisti, nunquam opis meae fore sentio.
Diu vivas, optimaque valetudine fruaris, semperque amore
tuorum delecteris, Deum Optimum Maximum ab imo corde
precor. Vale.*

Dabam EDINBURGI,
iv^{to} Iduum Julii, MDCCXXX.

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS

DE

B R O N C H O C E L E.

MORBUS, de quo in hisce paginis sum acturus, in hac quidem regione rarissime conspiciendus occurrit ; sed in multis terrae continentis partibus satis superque frequens est. Quidam scriptores, tanquam ejus comitem, *Cretinismum* memorarunt, cuius quidem natura est, apud FODERÉ, “ une espèce de paralysie “ *ad sensus*, de l’origine des nerfs, avec abolition, “ par conséquent, des facultés de l’entendement.” Hic vero Bronchocelen solam respiciemus, quia scilicet discretum vitium est, neque aliud quidquam, nisi glandula thyroidea tota, vel pars ejus aliqua praeter naturam amplificata.

A

Hunc tumorem ad *Sarcoma* CAROLUS BELL refert, quod ita distinguit : “ A tumour to the feeling “ of the consistence of flesh.” BENJAMINUS BELL, quum hunc inter tumores veteres et hebetes colloca- verit, haec habet verba : “ Every indolent tumour, “ situated on the fore part of the neck, is commonly “ termed a Bronchocele ; but at present the term is “ strictly confined to those cases where the thyroid “ only is affected.” Bene quidem LEVEILLE descrip- sit ; ait enim esse, Tumorem hebetem vel mollem, vel spongiosum, vi resiliendi praeditum, ima parte latum, colore cutis nihil mutato ; nunc laevis, nunc nodosus est, a fronte arteriae asperae plus minusve dependet, atque vel toti glandulae thyroideae vel parti ejus insidet. Talibus verbis CELSUS depinxit : “ At in cervice, inter cutem et asperam arteriam, “ tumor increscit, (*βρονχοκελη* Graeci vocant,) quo, “ modo caro hebes, modo humor aliquis, melli aquaeve “ similis, includitur ; interdum etiam minutis ossibus, “ pili immixti.” ALBUCASIS de hoc malo eadem quae CELSUS opinabatur ; et PAULUS ÆGINETA, in suo tractatu de Bronchocele, in duas diducit species, ubi nimirum ex adipre tumor constat, et ubi ab aneu- rismate pendet.

Ut jam vidimus nomen Bronchocele Graecum est ;

multa sunt autem alia ejus nomina ; Helvetii scilicet “ Gouêtre, Goitre, et Gôtre,” appellant. Ab HEISTER nomen haud ineptum *Tracheocele* accipit. ALIBERT *Thyrophraxiam* vocat ; et PROSSER “ Derbyshire Neck,” quia in eo comitatu frequens occurrit. Seculis 1³^{to} et 1⁴^{to} Botium nominari solebat. Ab HIPPOCRATE *Γογγεωνη* appellabatur.

Cretines illi soli nominantur, qui animi prorsus impotes sunt et nihil sapiunt. Originem vocabuli, satis quidem notabilem, FODERÉ ita exponit : “ Le mot Crétin vient lui-même de Chrétien; bon Chrétien, Chrétien par excellence, titre qu'on donne aux idiots, parceque, dit-on, ils sont incapables de commettre aucun péché.” Quae bene congruunt cum iis, quae de quibusdam vallibus, ubi morbus quasi endemicus est, feruntur, aegros nempe “ bienheureux” vocari, et eorum post mortem vestimenta, &c. cum magna reverentia recondi et conservari. Dr. REEVES autem haec vehementer negat, et parentes valde pudere ait, qui *Cretinem* aliquem in prole habeant.

DE STRUCTURA ET USU GLANDULÆ
SANÆ.

Antequam aspectus et notae thyroideae glandulae morbosae recenseantur, haud a re nostra alienum erit ejus sanae fabricam et usus qui funguntur, breviter tradere.

Quidam anatomes periti thyroideam conglomeratam esse dicunt. CHAUSSIER eam esse *generis lymphiferi* appendicem credit; dum BÉCLARD, BROUSSAIS aliique potius ad texturam erectilem relegant. Pallido-rubrum habet colorem; cartilaginibus thyroideae et cricoideae incumbit; semilunaris figurae est, adeo ut lobi ejus laterales thyroideae cartilaginis latera complectantur, corpusque cricoideae, et interdum quoque primo tracheae annulo insideat. In vena quadam HALLERUS tumorem multo inferius adhaerere conspexit, ita ut cornua ejus superiora tantum ad inferiorem cartilaginem thyroideam pertingerent, dum margo ejus inferior ad sextum usque tracheae annulum descenderet. Lobum quoque dextrum sinistro ampliorem esse observavit, quamvis in caeteris fere exemplis aequalis magnitudinis esse solent. In viro quodam glandula in duas partes diducta fuerat; quod raro in hominibus, saepe in bruteis ani-

malibus videtur. Lobus tertius saepe ad os hyoideum surgit, et ita quodammodo inter musculos sternohyoideos conspectui patet. Habenā quaedam tracheam paucis lineis infra cartilaginem cricoideam transmissa lobos binos inter se nectit, et ALLAN BURNS unum vidi exemplum hujus inter tracheam et gulam tractae.

Semper difficilis fuit operis glandulas ad generales classes redigere, quippe quibus singulis tot tantaque intercedant discrimina.

BICHAT ait, ex classe glandularum conglomeratarum, ad quam vere secernentia organa pertinent, multa esse excipienda, qualia nomen glandulae non merentur, sive fabricam aspicimus, sive functiones, quae prorsus ignotae sunt ; inter quae thyroidea collocanda est. HÄASE huic glandulae ductum tribuendo difficultatem elusit. VATER quoque ductum *Cochwi-zianum* in glandulam exiguum prope os hyoideum desinere reperit, ideoque nexus cum thyroidea habere credidit. Anatomici hodierni hos ductus videre nequierunt ; sed MECKEL ait parum interesse, an per ductum proprium humor secretus auferatur, an per vasa lymphatica absorbeatur.

In nonnullis nascentibus solito amplior visa est ; et aliquando non ex una, sed pluribus partibus con-

stare. Si FODERÉ fidem meretur, singula ejus granula humorem in sana conditione exiguum, in morbosa haud ita parcum continent. Hic albus est, muco similis, et calore admoto cogitur. In infantibus colorem leviter rubellum, in senioribus fusco-flavum habet. Haec granula includit involucrum cellulis refertum, quod intimo nexu cum tela cellulosa laryngis conjungitur, ita ut unica tantum glandula efficiatur. Si opinioni quam BÉCLARD proposuit assentiremus, involucrum glandulae ex “tissu jaune” constare diceremus.

Nonnunquam a superiore thyroideae cartilaginis margine, et ossis hyoidei inferiore, fibrae quaedam musculosae super hanc glandulam sese pandunt, et in aponeurosin desinunt; has pro musculo constrictore MORGAGNI, pro levatore glandulae MECKEL habet.

Vasa, quae thyroideae insint, bene nosse oportet, ut in veteris Bronchoceles exemplis, an chirurgi manus adhiberi debeat, necne, certius judicetur. Arteriae ejus sunt thyroideae superiores et inferiores. Sanguis per has advectus, per duos venarum ordines reducitur. Nervi, qui plurimi sunt, a recurrentibus et paribus cervicalibus emittuntur.

Usus hujus glandulae adhuc incognitus est. COIN-

DET vocat organum cuius munus est ignotum. VERCCELLONI affirmavit eam constare ex “nids d’oeufs de vermisseaux,” et tenuissimos esse ductus, qui haec ad gulam deferunt, unde in ventriculum ad chylum quasi animandum, et ciborum concoctionem juvandam descendant. PALFIN, quum ductum ejus excernentem nondum repertum esse fateatur, tamen eam humorem aliquem viscidum ad vicinas partes lubricas praestandas secernere putavit. Ab numero magno vasorum et nervorum, ut et a musculo ejus constrictore conspectis, MORGAGNI opinatus est, secernere mucum ad madefaciendas laryngem et tracheam, quae constanter aëre transeunte exsiccantur. Ad hanc tuendam opinionem, fertur epiglottidi et cartilaginibus arytenoideis suas esse glandulas mucosas, at caeterae laryngi deesse, eamque tantum foraminibus exiguis trajectam esse, ex quibus liquor ad lubricandum idoneus exprimi possit : Sed dubium est admodum, an hic liquor a glandula illa proveniat. In multis morborum exemplis, aër e pulmone rejectus in thyroideam a trachea transisse dicitur ; et profecto in cadavere ita vi transmitti potest.

Ex experimentis institutis, LALOUETTE pervium iter thyroideam glandulam inter et vasa lymphatica, securus cartilagini thyroideam et cricoideam currentia,

se reperisse affirmavit. BORDEU tradidit HALLERUM thyroideam glandulam ex foraminulis supra primum annulum, et in ipso etiam primo annulo tracheae, inflasse ; quin porro ait, neque MORGAGNI, nec SANTORINUM, nec ALBINUM, nec denique RUY SCH, haec ostia reperire posse, quanquam ad id ipsum experimenta inierant.

DE STRUCTURA GLANDULÆ MORBOSÆ.

Quum jam naturalem hujus glandulae conditionem respicerimus, nunc optimum factu videtur, morbosae ejusdem aspectus recensere ; quamvis non possumus MECKEL assentire, eam, post ovaria, saepissime omnium organorum mutationes fabricae subire dicenti.

In Bronchocele recente cutis distenta solita vi resiliendi adhuc pollet ; sed, augescente tumore, fit tenuis, et saccus quasi tumorem ipsum tegens et sustiens : Musculi non rigescunt, sed platysma-myoides saepe pallidum et flacidum reperitur, dum fascia cervicalis paulo crassior evasit : Arteriae grandescunt. In tumore, cuius magnitudo par erat pugno clauso, BERTRANDI thyroideas nodosas, aneurismate vitiatas, et in ipsarum parietibus, laminas materiae calculosae reperit. Venae varicosae esse solent.

Nunc glandulae corpus, nunc latera magis amplificantur. Videtur aliquando tanquam divisa in minores glandulas propria inclusas tunica, quae crassa fit et renitens, et colorem carnis purpurei adipiscitur. Ex singulis tumoribus parvis incisis humor albus, viscidus, calore coagulabilis, exprimi potest. BAILLIE certiores fecit, cellulas aliquando adeo amplias esse, ut pisum minus accipere possint, sed vulgo minores sunt. In uno, quod ALLAN BURNS vidit, hujus vitii exemplo, glandula amplificata in lobulos, et processuum quasi racemos agglomerata fuit.

Saepe tumor irregularis ab anteriore cervice excrescens visus est. Si nervi sympathetici et vagi tumore comprimantur, neurilema eorum solito crassius fit ; sed pars medullaris non mutata manet.

Hydatides in ipsa glandula interdum reperiuntur ; et GOCCH memoriae prodidit historiam viri cuiusdam thyroidea ampla vexati, ubi humor aquosus intus latere putabatur ; tumore inciso, aeger pene convaluit, sed quodam tussiens hydatidem exscreavit, et statim fere mortuus est, quamvis chirurgus in eodem conclavi astabat. Cadavere secto, hydatis alteri similis, sed aliquanto major, reperta est, quae in tracheam per foramen exulceratum transierat. In aper-

to est hoc in exemplo suffocationem mortis causam fuisse.

HALLERUS aliique in hac glandula quaedam calcaria et ossea repererunt ; quod haud rarum est in senioribus, in quibus nimirum exigua glandulae vasa materiam osseam secernendi et deponendi potestatem aliquando adipiscuntur. Tanti saltem momenti sunt istiusmodi inventa, ut ideo nonnulli Bronchoceles ab aquis siliceis et fontanis epotis, aliquando oriri affirment. Scirrho quoque affecta thyroidea fuit inventa, quo in casu ex materia solida fusco-alba constat, ut a BAILLIE discimus. Glandula quam DESSAULT felici cum eventu excidit, ne minimum quidem ab aliis glandulis scirrho vitiatis differebat, nisi quod in media parte nucleus cartilagineum habuit. Ejus quam DUPUYTREN excidit, pondus erat lb. ij. unciae sex ; textura et densitas pene naturales erant, color subruber, et intus erant plurimi sacculi vesiculosimiles, flavo glutinoso humore repleto, necnon frustula dura et scirrhosa multa.

DE SIGNIS.

Bronchocele plerumque lentissime obrepit : sensim quasi et pedetentim in medio collo nascitur. Cu-

tis leviter in tumorem mollem, flaccidum, diu aegre observandum, elevatur ; vel in transversum, vel a superiore parte ad sternum versus spectare possit. Quum per aliquot annos tarde creverit, tandem rapide in tumorem magnum, pendulum augescit. Densitas ejus vel eadem adhuc restat, vel aspectus nodosus apparet. Plerumque mobilis est, sed interdum partibus infra positis adhaeret. Quum adhuc incipit, glandula comprimi et moveri manu potest. Tunc maxime valent remedia, nam postea solidior evadit, arctiusque adhaeret. Fere semper dum mulier gerit uterum, et dum catarrhus urget, augescit, interdum adeo subito, ut intra horas viginti quatuor suam duplicaverit amplitudinem ; sed post haec augmenta, etiamsi haud parum iterum detumet, nunquam ad pristinam molem reddit.

Nisus vehemens quoque haud parum augent ; quod quidem ad comprobandum pervium inter tracheam et thyroideam glandulam meatum, allatum esse in transitu notare liceat. GIRARD, quum plerasque foeminas ita affectas nuptas esse observasset, putat eas inter pariendum spiritum continere, quo vehementius enitantur, ita ut trachea et bronchi intumescant, humorum circuitus in vicinis partibus impediatur, ideoque ipsi humores in telam cellulosam

e vasis suis effundantur. Haec autem opinio facile ab eo refelli potest, quod in omnibus terrae regionibus mulieres post partum Bronchocele corripiantur.

Unus quam alter lobus saepius afficitur, dexter quidem, si ALIBERT et RICKWOOD ulla fides est. Quando res ita se habet, tumor igitur ad unum prae altero cervicis latus se extendit; et a fronte communis curotidis positus, ab ea momentum accipit, adeo ut mirare videatur. Hinc pro aneurismate per errorem habere posset, nisi laryngi arcte adhaereret, motusque spirandi et devorandi sequeretur.

Quum lobi laterales soli sunt affecti, ex usu ab anteriore cervicis parte fossa fiet, ubicunque homo aliquid devorat. Hoc signum vitii proprium et satis manifestum habitum fuit; et si etiam habena illa transversa amplificata fuerit, tamen fossula exigua adhuc videbitur.

Ubi tumor ingens est spiritum impedit, adeo ut aeger sonum peculiarem sibilantem emittit; vox etiam ob eandem causam rauca fit, et trachea vasaque vicina comprimuntur. JOURDAN dicit morbum mere localem et omnino *levem*, qui scilicet non obstat, quo minus aeger sine molestia vel *minima* ad provectam aetatem usque vivat. Porro *serio* ait, si tumor tantus est, ut ad umbilicum vel *genua* etiam descendat,

(cujus rei quaedam exempla a **MITTELMAYER** narrata sunt,) spiritum difficillimum reddere, vel etiam organa ad vitam necessaria premendo mortem inducere posse.

Dolor qui Bronchocelen comitatur levissimus, aut plane nullus est ; sin magna fuerit, magnam excitat molestiam. Aliquando ad pondus septem vel octo librarum increvit ; sed tanti tumores saepissime in debilioribus observantur, in quibus scilicet non tantum ipsa glandula, sed pars colli anterior quoque amplificata est. Venae etiam jugulares tumidae sunt ; color vultus ruberrimus est, et aeger ad apoplexiā valde proclivis existit.

Quandam speciem rarissimam **COINDET** descriptis, quaeque “ goitre en dedans” vocatur, ob unum vel utrumque lobum in parte interiore ampliatum, adeo ut trachea quadantenus comprimatur et complanetur, et ipsa spirandi facultas haud parum impediatur. Hujus generis tumor parum in exteriore prominet.

HEISTER, **LASSUS** multique alii putarunt stru-mosum corporis habitum huic vitio maxime esse ob-noxiūm. Plerique autem huic sententiae nunc ad-versantur ; plurimi enim homines, plurimae familiae Bronchocele laborant, qui ne minimas quidem stru-mae notas exhibent. Praeterea, hoc vitium glandulam

thyroideam solam occupat ; scrofula vero multas simul glandulas afficit. Quamvis tam manifesta sunt haec discrimina, tamen ASTRUC, AMBROSE PARE, LIEUTAUD, CALISEN et MORGAGNI, bina haec mala inter se confuderunt.

Cretinismum Bronchoceles comitem esse FODERE opinatur. Non negandum est utraque haec vitia in nonnullis Helvetiae regionibus saepe simul conjuncta videri ; sed in *America Boreali* *Cretinismus* nunquam haetenus conspectus fuit. In quibusdam locis quam maxime fatui sunt infelices ; multi sunt a partu etiam *Cretines*, in quibus thyroidea vel non omnino amplificata est, vel magnitudinem juglandis non exsuperat ; et in multis locis, ubi *Cretines* plurimi sunt, complures sanae prorsus mentis compotes Bronchocele laborant.

PINEL arbitratur *Cretinismum* a peculiari aëris conditione pendere, ex eo quod maxime, ubi aër calidus et humidus est, frequens occurrit. Hanc sententiam Dr. REEVES confirmat, qui immunditiam et neglectam animi disciplinam ejus potestatis multum imminuere annotavit. LARREY cum Italianam peragrabat, de industria per “ La Maurienne,” ubi hoc malum conspicitur gravissimum, iter fecit. Ille tradit incolas in convallibus profundis quasi sepultos degere,

et fere omnes tumores hujusmodi, alias majores, alias minores habere, aspectumque eorum igitur valde deformem esse ; quibus ita deformibus caput est plerumque exiguum et crassum ; hi sunt *Cretines* ; mente judicante carent, et omnino fatui videntur. Ortum mali LARREY ab aquis, quae potantur, a diaeta tenui et parca, et ab impuro aëre inhalato, recte deduci censit.

LASSUS Bronchocelen haereditariam et endemicam esse putavit. FODERÉ idem sentiebat, et talia argumenta ad opinionem confirmandam ex tabulis quorundam sacerdotum parochiarum excerpta afferunt.

1mo, Si unus tantum ex parentibus casu Bronchocelen habuerit, prolem immunem fore.

2do, Si nuptiae fiant inter virum Bronchocele affectum, cuius pater etiam ita laboraverat, et foeminam eodem malo affectam, cuius mater, ut appellant, “goit-“treuse” fuerat, in regione ubi Bronchocele endemica est, prolem quoque eodem vitio corrumphi ; et si per tres deinceps generationes nuptiae similes conjugantur, tunc sobolem *Cretinismo* etiam corripi.

3to, Patrem imbecillum, rachidite affectum, morbosum et, ut ita dicam, *semi-Cretinem*, ex matre Bronchocele laborante, (si talis homo procreare possit,) prolem Bronchoceli obnoxiam progignere. Haec

autem discrimina profecto futile et absurdamente videntur.

DE CAUSIS PRÆDISPONENTIBUS.

QUAMVIS ulla vitae parte Bronchocele aggredi possit, tamen certis aetatibus potius incipit. PROSSER ait impuberes inter annos aetatis octavum et duodecimum maxime obnoxios esse. FODERÉ quoque idem tradidit; sed in *Canada*, ubi frequentissimum hoc vitium occurrit, brevi ante vel post pubertatem incipere observatum est. In quadam schola *Marienapolensi*, ubi convictum communem puellae habebant, illae, quibus menstrua prima instabant, eo correptae sunt. LEVEILLE contra putat, veresimile esse hunc morbum tunc desitum esse, cum menses fluere cooperint. Bronchocele, qua vexatus est FODERÉ, anno aetatis quinto decimo evanuit.

Parvuli inter annum tertium et quartum fuerunt aliquando correpti; et unus quinquaginta tantum dies natus ea laborabat; sed infans quidam Bronchocelen congenitam habuisse narratur; quod FODERÉ explicat, patrem *Cretinem*, matrem Bronchocele affectam, fuisse memorando.

Parvulus, cuius talis est aspectus, qualis infra de-

pingitur, huic vitio praecipue obnoxius esse habetur: Oculi magni, coerulei, vividi; vultus color pulcher et eximius; cutis tenuis et delicata; capilli albi; memoria facilis. Si hoc verum esset, fere dimidiam partem juniorum in Anglia nostra Bronchocele obnoxiam esse oporteret; sed reminiscendum est, has notas ad terram continentem solam respicere, ubi aspectus et color incolarum ab Britannorum longe distabat.

Perpetuum est, foeminas quam mares magis patere. JOURDAN etiam gravidas mulieres caeteris esse obnoxiores affirmat: ad hanc confirmandam sententiam CATULLUM citat, qui collum crassius graviditatis signum esse proposuit. COINDET idem opinatur; sed primae graviditati potius supervenere, et singulis succedentibus augescere, credit. Ex annalibus Nosocomii *Nottinghamensis* discimus, duodecim ex tredecim hoc malo laborantibus foeminas fuisse.

Pueri ante pubertatem quam postera vita magis patent; et advenae (praecipue foeminae) a variis terae regionibus ad eas ubi Bronchocele endemica est, haud minus quam ipsi incolae patiuntur. In quibusdam familiis quam aliis potius occurrit, quanquam vitae conditiones prorsus eaedem fuerint.

Quibusdam anni temporibus prae caeteris frequen.

tius incipit. In *Canada* vere et autumno saepius occurrit. FODERÉ arbitratus est tumorem vere augescere, et autumno minui, ob humiditatem minorem ; nam si sicca et frigida fuerit, eundem decrescere contendit. Potest fieri ut humiditas infirmiora corpora magis afficiat ; haec enim maxime obnoxia existunt.

DE CAUSIS EXCITANTIBUS.

Multi Bronchocelen contagiosam esse ex eo putarunt, quod plures parvuli eandem scholam frequentantes intra paucos menses ea affecti fuerint. Hoc ipse saepe fieri observavi, verbi gratia, in asylo parentibus orborum *Marianopolensi*, ubi simul convivunt parvuli diverso corporis habitu praediti, ex triginta tribus, quindecim eodem fere tempore Bronchocele affecti sunt.

In quibusdam p[re] caeteris locis occurrit. In Helvetia maxime, quaedam sunt loca, quorum incolae fere nulli tumore ejusmodi carent. Si GIRARD credimus, vici sunt aliqui, ubi nemo est, quin Bronchocelen habeat, et ibi annon sit potius decus quam deformitas disputatur. In “ Tyrol” pro ornamento habetur ; et foeminae, ut ubique terrarum mos est, in-

ter se disceptant, quae scilicet ex iis Bronchocelen maxime regularem et commodissime locatum habeat. Finitimos et advenas, quibus tale ornamentum desit, “cols de grue” vocant. Fertur quendam Anglum apud eos peregre degentem omnium ob suam formam et pulchritudinem admirationem excitasse : “Le bel ‘homme,’” dixerunt, “s’il avoit un goitre.”

Ibi saepissime occurrit, ubi coeli vicissitudines subitae sunt, ut in *Helvetia*, comitatatu *Dervicensi*, *America*, regionibus septentrionalibus, et *Canada*. Coeli temperies ibi mutabilis est, et faucium inflammations frequentes sunt. In altioribus *Novae Grenadae* partibus, ubi Bronchocele occurrit, coelum subitas a calore ad frigus mutationes subit. E contrario, in valle *Magdaleneae*, ubi quoque idem vitium occurrit, coeli calor parum per totum tempestatem variat.

Ea regio *Americae*, in quo fere sola hic morbus occurrit, mediterranea, et facies terrae maxima ex parte plana, quamvis aliqui colles, montes et loca acclivia et declivia sunt. Bronchocele ad septentrionem versus eatenus porrexit, quatenus ipsi coloni penetra-
runt, et in austrum versus fere ad 45° lat. austral. pertinet. In *Eboraco Novo*, ad occidentem versus posito, quoque conspicitur, et *BARTON* illam inter In-

dos, qui “ Oneida” et “ Mohawk” vocantur, vidit. Dom. SIMPSON porro eundem morbum inter eos, qui regiones magis septentrionales habitant, se saepe vidisse, me certiore fecit. In *America Austral.* contra, Indi aborigines et Nigri fere immunes sunt.

HUMBOLDT in suis peregrinationibus in *America Australi* ingentes tumores hujusmodi in Nova Grenada et Valle Magdalena, nempe inter $2\frac{1}{2}^{\circ}$ et 9° lat. boreal. vidit; et ubique siccitas aëris et venti dominabant, ibi, quam sub coelo humido et tranquillo, plures Bronchocele affectos conspexit. Etiam Sanctae Margueritae, ubi coelum est gratissimum, Bronchocele quasi endemica erat. Fere pedibus 800 supra Monasterium Sancti Gothardi, et ideo 6000 pedibus supra alveum fluminis, in lata *Bogotae* planicie, Bronchocele conspiciebatur occurrit. Haecce planities alpina arboribus vacat; viginti millia passuum in longitudinem, quindecim in latitudinem pertinet. Ventis ibi vehementissime perflant, et nulla terrae regio *Savoyanam* minus refert.

Ex auctoritate Dr^{is} REEVES *Cretines* quoque in montanis Germaniae et Hispaniae locis videntur. GEORGIUS STAUNTON, *Baronettus*, ait, Bronchocele in Tartaria Serica occurrere; neque in *Sumatra* infrequens est. Inter incolas *Bambarrae*, celeber-

rimus MUNGO PARK Bronchocelen satis frequentem esse notavit, cuius causam ad aquam, qua utuntur, ipsi referunt.

Ex supra traditis apparet, regiones peculiares terrae multum, quod ad Bronchocelen inducendam attinet, valere; quamvis quae singulis propria fuerint, a se invicem multum differant. Nec tamen huic causae soli morbum tribuere licet: aliae igitur probabiles causae a diversis scriptoribus allatae sunt; ex his antiquissima fuit aqua pro potu assumpta, et aqua nivalis praecipue increpita fuit.

PALFIN opinabatur hanc quandam cruditatem sanguini inferre. Dr. ODIER Genevensis quoque hunc morbum usui aquae nivalis retulit, quia augmentum tumoris prohiberi, fortasse et molem ejus minui, aqua distillata pota, observaverat.

Dux ille navalis FOSTER plane eadem ac ODIER sentiebat; nam ait, “The water melted out of the “ice (taken up at sea) was perfectly fresh, and had “a purer taste than any we had on board. If any “fault could be found with it, it was that the fixed “air was expelled from it, by which means almost “every person who used it was affected with swell-“ing in the glands of the neck.”

Nunc notum est non eos in Alpibus, qui montium

acclivia et prope radices ingentium illorum glaciei cumulorum, qui “Glaciers” appellantur, habitant, sed eos qui in vallibus et in iis locis vitam degunt, ubi aqua priusquam ad eos pervenerit, satis aëris et caloris absorpsit, Bronchocele affici. Notum est quoque incolas *Groenlandiae* et *Laplandiae* nunquam istiusmodi tumores habere, et hos in *Sumatra*, aequae ac in Africa, frequentes esse, ubi nix prorsus ignota est.

COINDET opinatur, contra, aquas esse, ut dicuntur, duras, quae hunc morbum inducunt; quia Genevae milites praesidii, maxime juvenes et advenae, qui istiusmodi aquas potaverant, celerrime correptos esse hoc vitio, id autem brevi mutando potum fugatum esse, affirmat. BALLY quoque de fonte quodam loquitur, cuius aqua Bronchocelen infert diebus octo vix elapsis iis qui eam biberunt; affirmat autem, eosdem homines aquam ex alio fonte ortam plus quinquaginta sexagintave passus inde non remoto, impune haurire posse. Haec sententia ab opinionibus multorum, et ab iis quae in aliis locis observantur, longe discrepat; nam apud radices montis Cenis, ubi aqua calcarii rebus referta est, nulla Bronchocele videtur; et apud *Santa Fe de Bogota*, ubi intra quinquaginta annos tantum visa est, et jam

progressus facit, nihil praeter solitum de aëre, aqua, aut victu incolarum observandum esse, HUMBOLDT affirmat.

MUTIS docet hunc morbum sursum montium acclivia passibus quasi regularibus ascendere, et adeo vulgaris fuit, ut RESTREPO rem praefectis suae patriae renunciaverit. Calcaria quaedam sine dubio in glandula thyroidea reperta sunt, sed ex phosphate calcis constabant.

Praeter ea quae jam dicta sunt, de *Canada* affirmare licet, accolas amnis puri et limpidi Sancti Laurentii, amnis fusci *Ottawae*, et nigri Sancti Mauritii, pariter affici, ut et eos qui vel ex fontibus vel puteis, paludibus vel crepidinibus aquam hauriunt; et ubi cunque hic morbus occurrit, quaecunque fuerit soli natura, palustris an arenosa, saxosa an alluvialis, pariter frequentem esse.

Futiles igitur fere esse conatus ad causam Bronchoceles proponendam susceptos videmus. Hoc tamen notabile observatum est, foeminas scilicet quam mares multo magis obnoxias esse, necnon pueros ante pubertatem quam reliqua vita magis patere. Apparet quoque, vitium adhuc recens levi pressura, calore et modica frictione omnino submoveri. Quaerendum ideo est, quatenus collare, (quod non ante pu-

bertatem indui solet,) haec praestando, virum adul-tum Bronchocele vacuum conservare possit.

JOURDAN, COINDET aliique arbitrantur hunc tu-morem quolibet motu colli subito, nisu in clamando aut cantando, corpus in aquam mergendo, nisu ad alvum dejiciendum, difficiili partu, vel etiam vomitu induci posse : Ita membrana tracheae interior sic extrudi, ut herniam quasi inter annulos tracheae faciat, vel ipsa membrana dirumpi, potest. Haec bene cum opinione BENJAMINI BELL conveniunt, qui ex-empla interioris membranae tracheae, ob nisum vehe-mentem extrusae, accidisse proposuit.

WICKMANN credit onera magna capiti imposita Bronchocelen inducere posse ; sed notandum est, im-primis, hoc tantum adultos spectare ; et 2do, notum est, in Herefordensi comitatu, ubi Bronchocele satis superque frequens est, et onera capite sustineri solent, hujus consuetudinis effectum solum esse, mus-culos colli crassiores reddere, quod tamen periculo non caret, et aliquando mortem per suffocationem in-duxit.

COINDET porro censet hunc tumorem aetate pu-bere crescere, et ad ejus incrementum animi affectus, ut spem frustratam, et generis nervosi morbos con-ferre posse. In foeminis ad consensum glandulas col-

li inter et organa generationis intercedentem, referendum esse opinatur.

Effectus aëris humidi manifestus est, ut corpora, praecipue partes eorum externas solvat. Non potest fieri, quin glandula thyroidea, ob suum situm, humido coelo afficiatur, solvatur nempe et tumefiat. Si FODERÉ ulla fide dignus est, ductus ejus excernentes in laryngem et tracheam desinunt; adeo ut, vigore et vi resiliendi horum ductuum paulatim aëre humido relaxatis, et ipsis ductibus tandem clausis, mucus perpetuo secretus exitum nullum habeat, et necessario tumorem efficiat. Aliquandiu absorbentia possint fortasse vice ductuum fungi; sed paulatim ipsa pari modo afficiantur, et ita glandula augescat.

SMITH Bronchocelen quasi hydropsis speciem habuit, et GLAIBRACH consensum arctum eam inter et hydrocelen intercedere putavit; sed recentiores de hac re scriptores hoc observasse non videntur. BAILLIE ait, “ It seems not unreasonable to suppose that the “ swelling depends upon a vitiated and increased se- “ cretion in the gland. The secretion being in large “ quantity, gradually distends the cells, increasing “ thereby their capacity, and this enlargement of the “ cells forms the general swelling of the gland.”

DE PROGNOSI.

Quod ad vitam alicujus Bronchocele affecti attinet, prognosis fausta est plerumque ; sed magis dubium est, an veteres hujusmodi tumores ex toto tolli per medicinam queant.

PETIT, HEISTER, et SCHMUCKER tradunt veteres tumores aliquando sponte, sed paulatim, suppuratione facta, sine malo gravi, evanuisse ; et VOLPI duo exempla vidit, ubi febrem, ut dicitur, nervosam, ulceratio ejus glandulae amplificatae insecura est, et tertium ubi ictus inflammationem et putredinem ejus induxerat, quae omnia feliciter ad sanitatem perducta sunt.

In quibusdam (paucis forsan) exemplis, respiratio ita impedita fuit, ut mors in propinquuo esset. HALLERUS unum vidit, ubi ex pressura sopor et apoplexia urgebant. Ille vetulam quandam novit, quae, spiritu occluso, asphyxia correpta fuit. WINSLOW puerum quindecim annos natum vidit, qui subito hoc morbo mortuus est, cuius trachea per pollicem unum et dimidium ad latitudinem lineae unius in parte anteriori, unius et dimidii in posteriore compressa fuerat. Mulier quaedam annos triginta nata, Bronchocele ad-in-

star pugni clausi affectae, post frequentes dyspnoeae aggressus, derepente mortua est. Onera capite sustinere solita fuerat, unde platysma-myoides et sternomastoideus in ingentem creverant magnitudinem ; et amicus meus Dr. CAROLUS UNDERWOOD, qui solita sua accuratione et anatomes scientia cadaver inspexit, me certiores fecit, tracheam per spatium pollicis unius ad amplitudinem tubuli, quo tibia musica inflatur, fuisse compressum.

DE RATIONE MEDENDI.

Bronchocele, utpote vitium valde deforme, interdum quidem lethale, summam sibi attentionem asseruit, quo sine auxilio chirurgi tolleretur. Prima et simplicissima hoc faciendi ratio, quae animo sese obtulit, erat pressura continuo admovenda. Haec facile fit, si collo circumdatur frustum plumbi panno laneo involutum. Hoc facile flectitur, et nihil molestiae facessit : aliquid frictionis simul et caloris praestabit, quae maxime prosunt. Hoc remedium tantum in principio adhibere licet, dum glandula mollis est, nec hactenus magna ; sed cum ita adhibitum est, in nonis semper ex denis exemplis, Pater meus incrementum tumoris cohibere potuit.

Sanguinem ex parte saepe detrahere eo magis adjecta frictione, commendatum est. Frictiones ipsae ex aliquo miti stimulante sive rubefaciente, ut sale et aqua, linimento volatili, felle bovino cum oleo, unguento hydrargyri camphorato, utilissimae sunt. UNDERWOOD oleum camphoratum, et ALLAN BURNS amyolum per pannum laneum, affricandum laudat. Paucos abhinc annos, COINDET primus iodinii usum externum suasit. Hydriodas potassae cum adipe prius, postea iodinium ipsum adhibitum fuit. Si tumor durus sit, et renitur, vesicatoria ante impo-ponenda esse COSTER docet. Primi iodinii effectus putatur esse, ut absorptionem *humoris effusi* efficiat.

Vesicatoriis quoque suae laudes non defuerunt ; sed non semper utilia sunt ; fertur quendam empiricum aliquot tumores vesicatoria adhibendo prius, dein tomento crasso fricando, penitus sustulisse. Quidam medici emplastra ex gummi, alii ex ammonia magnopere laudant. CELSUS medicamenta rodentia adhiberi suadet ; quod nulli hodie, nisi empirici, faciunt. *Electricitas* quoque in hoc morbo multum prodesse dicta est ; certe auxilium est utile ; sed veteres tumores non omnino mutat. Neque *Galvanismus* in his quidquam proficit. COSTER tamen cum frictione ex iodinio *galvanismum* conjunxit, ita ut

mane frictionem dextra parte tumoris et *galvanismum* a sinistra, et vespere, vice versa, adhiberet, et curationem inter dies viginti perficeret.

Setacea ab FLAJANI vehementer laudata sunt ; sed Dr. HEDENUS, Dresdenensis, ea nocere expertus est, et exemplum narrat, ubi setaceum impositum est, sed nono die aeger tetano correptus, intra horas septemdecim mortuus est. Hoc quoque eorum usui objiciendum est, quod tumor saepe cartilaginem vel os contineat. Nihilominus vero COPLAND HUTCHINSON usui eorum favet, et docet acum, si glandula durior fuerit, et arcte ad tracheam adhaereat, per portionem minorem esse transmittendam, et hoc, ut res se habuerint, repetendum ; sin mollis glandula fuerit, acum audacter per glandulam trajici debere. Fonticuli dicti sunt morbum etiam veterem tollere ; et ex eo appareat, eos utiles esse, quod aliqui haud parvi nominis scriptores exempla curationis per suppurationem commemorarunt.

Jam vidimus arterias thyroideas, progrediente morbo, mole multum augescere, adeo ut multis in exemplis amplitudinem carotidum exaequent. Medici ideo nonnunquam has ligarunt, quo sanguinis subsidium praeciderent. Quum adeo ampliae sunt arteriae, sunt satis faciles inventu ; sed non obliviscen-

dum est, tunc anastomoses etiam frequentissimas esse, adeo ut brevi par sanguinis copia, ac antea, afferetur. His tamen omissis, GULIELMUS BLIZZARD arterias ligavit, et septem fere post diebus, tumor ad tertiam pristinae amplitudinis partem redactus est ; aeger tamen gangraena ista, quae valetudinaria infestare solet, correptus, post abjectas ligaturas mortuus est ; sed haec mortis causa fortasse laevissimae chirurgicae operationi supervenisset. Quum semel statutum fuerit tumorem scalpello excidere, arterias prius ligare commendatum est.

Parum inter chirurgos constat, an tumor manu, necne, sit tollendus. Quoniam summam vim et stabilitatem animi tale opus postulat, multi id aggredi non audent. Exempla fuisse, ubi tumor mortis causa erat, jam supra visum est ; et jam aliquot afferemus, ubi aegri vita manu chirurgi conservata fuit. Nonne oportet, ubi nulla alia spes restat, illi memorabili pracepto CELSI parere ? “ Satius est anceps auxilium ex-“ periri, quam nullum.” Itaque si glandula amplissima fuerit, et dura et tracheam ita comprimat, ut instantem minitetur suffocationem, nonne melius daretur aliqua saltem vitam conservandi spes, quam ægrum certæ morti permittere ?

Hic vero a re nostra non alienum erit aliqua exempla et feliciter et infeliciter institutæ operationis tradere. FODERÉ narrat aliquot homines molesta Bronchocele vexatos, ebrios factos, excidisse tumores ; tonsorem quandam fausto cum exitu ingentem tumorem extirpasse, qui uxorem suam deformem admodum fuerat ; et denique operatorem audacem et sæpe felicem, nomine GIRAUDI, Massiliensem, duos cum optimo eventu exsecuisse.

Anno 1791 foemina quaedam in *Hotel Dieu* Parisiis accipi voluit, ob hujus generis tumorem rotundum, durum, dextro lateri et centro tracheae adhaerentem, in diametro duos pollices aequantem. Manum chirurgi foemina exoptante, DESSAULT assensit ; et quum per dies aliquot foeminam praeparasset, in conclave, ubi operationes fieri solebant, allata est, et capite humerisque paulo elevatis, supina posita. Prima incisio a digito transverso supra tumorem per glandulam deorsum ad parem distantiam infra pertinuit. Tumor prius a musculo sterno-mastoideo, dein a trachea, ligatis arteriis exiguis, uti secabantur, diductus est. Sectio tunc ab exteriore parte facta est ; sed difficilis et taedii plena, quia spongiam perpetuo appositam tenere necesse erat. Ut primum arteriæ thyroideæ in conspectum perductæ sunt, ligatae

fuere, totusque tumor sublatus, vulnere relicto tres pollices alto, quod ab exteriore parte sterno-mastoideus musculus, ab interiore trachea et gula, et a posteriore carotis communis, et par nervorum octavorum terminarunt.

Foeminae quoque in *Hotel Dieu* Parisiis anno 1808 acceptae historia narrata est. Tumores tres lobos occuparunt, et medius ad sternum usque pendebat. Hic lobe fuerat excisus; sed inter sex menses iterum creverat. Lobi laterales in tantam magnitudinem creverat, ut impedirent ne commode spiraret aut devoraret. Quum in nosocomium accepta fuit, tumor a maxilla ad sternum, et claviculos, et ab uno angulo maxillari ad alterum pertinebat. **PELLETAN** et **DUPUYTREN**, chirurgi nempe nosocomii, scalpellum adhibere noluerunt; sed ipsa puella affirmavit, se mortem sibi per famem conscitaram esse, et revera consivissit, ni tandem precibus victi votis assentiri coacti essent. Prima incisio a mento ad sternum facta est. Latus sinistrum prius dissecatum fuit, adhaesiones separatae, et integumenta elevata sunt. Arteria thyroidea superior in conspectum perducta fuit, et postea inferior in tres ramos diducta. Antequam hi singuli secti sunt, duplices ligature impo sitae sunt, inter quas sectio facta est. Quum dex-

trum latus simili cura incisum esset, carotis vena-que jugularis visae sunt, et facile evitatae. Lobo medio separato, trachea prorsus nuda relinquebatur. Haec gravis operatio, etiamsi ab *ipso DUPUYTREN* instituta, per sesquihoram durabat, et ab aegra cum summa fortitudine tolerata, tamen intra horas triginta quinque mortua est, quamvis jactura sanguinis pauca tantum cochlearia aequabat. Hic caus amortis fuisse videtur cruciatus diu perstans ; namque notum est, merum impetum generi nervoso operatione, ut cunque perite instituta, illatum mortem intra paucas horas afferre posse.

Alii chirurgi, plerumque ob magnam sanguinis effusionem, rem male gesserunt : ita quidem *PALFIN* ; hoc autem vix mirum est, quoniam ligaturas ut et compressionem validam improbabat. *Gooch* quoque aliquot exempla infeliciter ob similes causas tractata memorat. Anno 1820, *KLEIN*, Stutgardensis, tria glandulae thyroideae excisae exempla in medium protulit ; duo felicissime tractaverat ; non ita tertium ; aeger fuerat fatuus, undecim annos natus, in quo tumor erat sex pollices in transversum, quinque infra, sexdecim in lineam *diagonalem*, et in perpendiculum undecim et dimidium. Puer statim prima incisione facta mortuus est, quamvis non amplius libra una san-

guinis effusum erat. Mors apoplexiae a metu subito inductae tributa est.

Hactenus de remediis partibus ipsis tantummodo accommodatis egi: nunc restat, ut generalia illa re- censem, quae diversi auctores laudarunt, quorum nonnulla pro certis fere et, ut dicuntur, *specificis*, ha- bentur remediis. Olim spongia, algae, testae ovorum multaque alia usta, adeo utilia videbantur, ut vulgo adhiberi solerent.

DAPEYRON tria exempla curationis perfectae, ad- ministratis testis ovorum ustis, Academiae Regiae Scientiarum Montpeliensi nunciavit. Ægros prius per *jus ovinum*, in quo radix rubiae tinctorum cocta fuerat, parabat; et post alvi purgationem, pulverem a $\frac{3}{4}$ ij. ad $\frac{5}{4}$ j. in vino vetere rubro (Lusitanico) dabat. Repetito nocte et mane medicamento, tumor intra dies quadraginta evanescebat. Experientia vero pos- tera tantam hujus remedii utilitatem, quantam ipse DAPEYRON ei tribuit, non confirmasse videtur.

Spongia usta quoque diu fuit adhibitum. Primum ejus usum nonnulli Arabibus referunt. COINDET ARNOLDUM VILLONOVANUM primum adhibuisse affir- mat. Quidam unctionem reddere spongiam ventriculo infestam putarunt; ideoque HERRENSCHWAND me-

ram spongiam decoctam dabat, et ita non minus prodesse opinabatur.

FODERÉ contra potius semiustam adhibuit. In trochiscum ex pulvere canellae et melle confecit. Hic ter indies dabatur, donec evanisset tumor, quod intra quindecim aut viginti dies fieri dicit: Sed quae-dam inter usum hujus medicamenti sunt praecavenda; ante scilicet alvus est expurganda, et catharticum octavo quoque die, dum hoc remedium adhibetur, repetendum. Collum interea calidum et bene obiectum servari debet, et trochiscus sub lingua retineri, donec lente solvatur. MEAD et HERRENSCH-WAND jubent hoc medicamentum sub lunae declinationem dari. WILMER quoque ad lunam respexit, et revera curationem celebrem, quam Dr. BATE primus *Coventriae* docuit, quaeque pumicem cum sponsia conjungit, secutus est.

Chirurgus quidam in exercitu Bavariano hunc morbum per sulphur pannosque *variorum colorum* mista et cum spongia usta, intra dies duodecim curasse dicitur. Istae rationes jam vel prorsus neglectae sunt, vel post satis experimenti spem fallere repertae.

Usui spongiae objectum est, quod tarde suos effectus edat; sed non pariter ac iodinium universo corpori nocet. Si ventriculo molesta fuerit, granum

unum submuriatis hydrargyri recte adjicitur. Ad hoc **ODIER** vinum et purgantia usurpari jussit ; sed **COINDET** nimis generaliter affirmat, spasmos ventriculi, quodcunque ad praccavendum detur, insecuruos esse. Alii medici spongiam prorsus inutilem esse repere-runt ; sed talibus in exemplis veresimile est carbonem pro spongia fuisse suffectum ; et quandam revera spongiam usta ex carbone, muriate sodae et phosphate calcis tantum constare putabatur, et haec pro illa exhiberi solebant.

Sed anno 1812 **COURTOIS** iodinium in algis de-texit, quod, ut **GAULTIER DE CHABRY** comperit, in iis sub forma hydriodatis potassae latebat. Anno 1820, Doctores **COINDET** et **STRAUB** iodinium par-tem spongiae ustae medicinalem esse suspicati sunt, et ideo in Bronchocele curanda adhibuere ; et Dr. **FYFE** Edinensis brevi eorum conjecturas confirmavit.

A quo primum repertum est, ampla fuit iodinii utilitatis in Bronchocele curanda experientia ; et feliciter evenit, ut in iis regionibus, ubi hic morbus fre-quens est, primum notum sit. Ex hac causa statim in usum venit generalem, tanquam specificum lauda-tum fuit, nec illi qui adhibuerunt, noxas ab ejus abusu proventuras neverunt. Hae vero cito satis su-perque cognitae fuerunt, et idcirco quod remedium

optimum aestimari solebat, periculosissimum habebatur. ORFILA venenum acre esse affirmavit, et illi hoc exhibere timebant, qui arsenicum, oxymuriatem hydrargyri, multaque alia acria praescribere ne minimum quidem dubitabant. Tamen paulatim usus iodinii increbruit, neque difficile foret plurima exempla curationis per id ubique gentium effectae citare.

Variis modis exhiberi potest. Tinctura fit solvendo iodinii grana 48 in ʒi. alcoholis, cuius guttas a decem ad quindecim adultis ter die permittere licet. Non autem diu tinctura servari debet; nam brevi iodinii crystalli cadunt, quae cito in acidum hydriodicum iodurettum vertuntur. Quidam medici solutionem hydriodatis potassae anteponunt, quae ex granis 36 in ʒi. aquae distillatae constat, et cuius eaedem portiones ac tincturae satis conveniunt. Haec solutio aquosa plus adhuc iodinii accipere potest, adeo ut hydriodas potassae iodurettus fiat, qui quidem valentissimus est, et ubi tumor vetus est, durus et amplius, optime respondet. Hic ioduras magis tractabilis esse habetur, et facile 36 grana hydriodatis potassae cum 10 iodinii in ʒi. aquae distillatae solvendo, fieri potest; ejus guttae a 6 ad 10 in die ex aqua sumantur.

Multa et varia prolata sunt de tempore, quo opus est ut medicamentum suos effectus praestet. Parum

mutationis ante diem quartum decimum aut vigesimum primum observari solet ; et quo durior glandula fuerit, eo tardius et difficilius tumor minuitur. Beneficia hujus medicamenti saepe aliquot post usum ejus admissum hebdomadis percepta fuerunt. Si nota aliqua molesta, dum adhibetur, appareat, per breve tempus omitti, et dein repeti potest.

Varii sunt effectus pro vario corporis habitu ; hinc MAJENDIE tincturae cochleare minimum hausit, nec aliquid mali passus est. In quibusdam autem effectus neutram leves sunt ; sed quaedam symptomata, *Iodica* appellata, nascuntur. Haec sunt, pulsus arteriarum, in tumore praecipue, festinati ; cordis palpitationes ; tussis frequens, sicca ; insomnia ; virium defectio ; tabes lenta ; tumefactio, sive tumores artuum inferiorum ; durities molesta thyroideae morbosae ; mammarum imminutio ; appetitus cibi solito acerior ; et aliquando ipsa Bronchocele rapide immunita ; animo demisso Dr. GAIRDNER vehementer insistit, et pro nota vere iodica, ut dicitur, habet : multa praeterea symptomata memorantur ; haec vero satis monent iodium his aegris obesse. Vix dicere necesse est, ubi haec occurrunt, usum iodinii statim esse omittendum, et ad diaetam bene institutam, potus demulcentes, antispasmodica, balneum tepidum,

nunnquam et sanguinis detractionem confugendum.

COINDET opinatur iodinium stimulans esse et tonicum, ut et *emmenagogum*, et igitur per consensum Bronchocelen afficere. Effectus ejus in absorbentibus non negari posse GAIRDNER affirmat. Cito agit. Certum est et efficax, si DECARRO credimus, qui tumorem quendam per id intra dies septemdecim tribus pollicibus minorem factum esse tradit. Usum ejus vetat quaevis inflamatio ; sed prius impositis hirudinibus, demum adhibere licet.

Praeter remedia jam recensita, alia quoque adversus Bronchocelen reperta sunt ; PESCHIER enim subcarbonatem sodae ipso iodinio efficaciorem putavit, et ad grana 118 in die aqua soluta dabat. Professor THOMSON, Londinensis, muriatem calcis magno cum beneficio exhibuit. Solutionis guttas viginti ad 5*i.* et aucta paulatim portione ad 5*j.* in idonea aquae vel lactis quantitate assumi jussit. Hoc remedium LEVEILLE quoque commendavit.

Quidam grana singula extracti digitalis aliquoties in die prodesse dixerunt ; et diversi scriptores diversa remedia laudarunt, qualia sunt fuscum antimonii sulphuretum, aqua marina, murias sodae, extractum cicutae aut belladonnae, sapo, acetum scillae, &c.

Ad postremum, non possumus LEVEILLÈ assentire, qui, quum diversa remedia adversus Bronchoceles proposita recensuerit, nimis generaliter ait, “ Tels “ medicamens ont beaucoup de promesses, mais peu “ de succès.”

In iis, qui Bronchocele affecti sunt, saepe post curationem manet quaedam in anteriore colli parte plenitudo. Omnes medici coelum mutare suadent, et plurimae narrantur historiae recentis Bronchoceles hoc simplici remedio sanatae. Si tamen tumor vetus est, mutatio coeli parum valet.

FINIS.